

PRESA SCRISĂ (III)

Răsfoind în continuare presa, mi-am îndreptat atenția și spre prestigioasele reviste istorice Magazin istoric și Historia.

Încă din luna februarie a.c., Magazinul istoric rezervă un număr de pagini temei România Centenar și debutează cu fragmente din volumul *Nepăsarea de religie, de patrie și de dreptate la români*, Editura Gramar, 2007. Voi reda și eu în continuare câteva citate din articolul publicat în revistă, intitulat *Pierzania statului*, în care Dimitrie Bolintineanu se referă la națiune, guvernare și legi: „Constituția cea mai rațională, cea mai bine echilibrată, cea mai avută în garanții este nimic dacă guvernul o lovește, dacă spiritul public nu-i dă viață și sprijin.

Una din cauzele cele mai grave ale decadentei noastre este pierderea sentimentului de sacrificie pentru binele public. Nu se mai interesă nimeni într-o țară unde lipsește dreptatea, unde națiunea își ia aerul de două taberi, învinși și învingători, despoiați și despoitori. Oamenii încep a trăi în țara lor ca într-o țară străină și robia lor este venită înainte de a se arăta streinul. Tirania ori de unde vine, de la al tău sau de la strein, este tiranie, este rău”. Și continua: „Că oricine se unește și servă călcătorii legilor patriei face o crimă și abdică astfel nația dreptul ei de la viață, de la libertate, de la suveranitate”.

Apare sub egida Fundației Literar Istorice „STOIKA”

Iar E. Ionescu, în articolul „Mileniul întunecat și vechimea statalității la români”, subliniază că „Centenarul nu înseamnă că statul român are numai această vârstă – statalitatea românească a avut o lungă viață medievală, sub forma pluralismului statal. Țara Românească și Moldova au ființat încă din secolul al XIV-lea, iar Transilvania, ca străveche vatră originală a neamului, a avut o mai îndelungată existență, întâi ca voivodat românesc, ocupat apoi de Regatul Ungar – în secolele XI-XII, când românii erau menționați expres în cronicile ca fiind aici ca băștinași”. Și își continuă dizertația insistând: „Așadar, românii au trăit în principate/țări europene autonome, care se conduceau singure în contextul dominației/ocupației otomane în cea mai mare parte a Estului și Centrului Europei”. Și autorul articolului subliniază faptul că Țările Române au avut autonomie în Imperiul Otoman, nu aveau statut de țări ocupate, părți componente ale imperiului, „ci de sine stătătoare și recunoscând tradiționalul primat al imperiului cu capitala la Constantinopol, devenit Istanbul”. Și pentru a dovedi continuitatea poporului român, sugerează că ar fi două căi.

Prima, o cartografiere a tuturor surselor istorice scrise, pentru a stabili o dată care semnaleză existența românilor, vlahilor pe teritoriile pe care le-au locuit și evoluția lor în timp, sub diverse aspecte; ori, totul se limitează la primele știri scrise (secolul al X-lea) „înainte de care e așa-numitul «mileniu întunecat» câteva secole de migratori veniți de pretutindeni”. A doua cale ar consta în cumularea și coroborarea datelor arheologice, antropologice, lingvistice, hidronimice și toponimice pentru a arunca lumină în „mileniul întunecat”, metodă care dă frâu liber imaginației, ceea ce nu este bine.

Mai sunt și alte articole, bineînțeles, dar eu aș mai menționa doar cel care anunță deschiderea oficială a Centenarului: „Luni, 8 ianuarie, Universitatea din București a deschis seria manifestărilor dedicate aniversării Centenarului Marii Uniri prin organizarea, în parteneriat cu Ambasada Statelor Unite în România, a unei mese rotunde intitulată *President Wilson’s Fourteen Points Speech and the Rise of Nation-States in Central and Eastern Europe* (Discursul celor 14 puncte al președintelui

Wilson și nașterea statelor naționale în Europa Centrală și de Est”.

Din Magazinul istoric al lunii martie am reținut un studiu realizat de Svetlana Suveică (dr. în istorie, conferențiar la Universitatea de Stat din Moldova, în prezent cercetător la Institutul de Studii Est și Sud-Est Europene din Regensburg, Germania), prezentat în cadrul Conferinței Internaționale: „Constantin Stere prozator, publicist, jurist și om politic, 150 de ani de la naștere”, apărut și în volumul cu același titlu la Editura „Vasiliana 98”, Iași, 2016. Doamna conferențiar a redactat o formă restrânsă, pentru Magazinul istoric, însoțită de documente, în care încearcă să lămurească delicata problemă a Basarabiei. În același număr al revistei, articolul Mare voievod, Herteg și Despot, Ctitorul de țară Mircea I, semnat de acad. Răzvan Theodorescu, prezintă acest voievod care a cărmuit 32 de ani (1386-1418) și lămurește, într-o manșetă, de ce este atât de însemnat Mircea I, cu un citat din Nicolae Iorga care, cu 80 de ani în urmă își intitula cel de-al treilea tom al Istoriei Românilor: Ctitorii și încheia evocarea „ctitoriei independente” a veacului al XIV-lea cu ideea „creațiunii politice românești”, reprezentată de cărmuirea lui Mircea cel Bătrân, deși ar fi fost și alții care ar fi putut fi calificați astfel (Ștefan cel Mare, Iancu de Hunedoara, Vlad Țepeș) dar apelativul cu siguranță se potrivește mai bine aceluia pe care poetul național, privindu-i stăpânirea de la Severin până la Dobrogea, l-a numit „cel mai mare domn al Țării Românești, acela sub care țara cuprindea amândouă malurile Dunării până la mare”. Și Ioan-Aurel Pop, președintele Academiei Române, semnează un articol care vine ca o întărire a celor expuse în cel de dinainte, intitulat: Mircea cel Bătrân și Transilvania.

Tot în acest număr al revistei continuă discuțiile dintre Pantelimon V. Sinadino, Alexandru Marghiloman și Constantin Stere, prezentate de Svetlana Suveică, privind negocierile purtate de reprezentanții autorităților române cu cei ai marilor proprietari basarabeni, în timpul și după votarea Unirii (24 aprilie-2 mai 1918).

Conferențiar universitar doctor Lucia Sava semnează articolul Recensământul imperial din 1897 și eșecul politicii de colonizare a Basarabiei, care demonstrează, în continuarea articolului din luna martie, că eforturile de colonizare masivă întreprinse de autoritățile ruse nu au reușit să altereze majoritatea populației românești în teritoriul dintre Prut și Nistru. Iar în articolul Problema Basarabiei în relațiile româno-japoneze, Ion Scumpieru lămurește de ce nu a intrat în vigoare Tratatul privind Basarabia, semnat la Paris în octombrie 1920.

Motivele neratificării au fost interesele economice ale Japoniei: pescuitul, concesiunile siberiene, căile ferate manciuriene; care ar fi pus-o în dificultate cu China, Manciuria și Mongolia. În numărul din iunie al revistei mi-au atras atenția în mod deosebit două articole: unul al dr. Ioan Opreș, O ofertă de recuperare a tezaurului istoric – propunerea, din 1932, a unui numismat din Iugoslavia de a mijloci ducerea de tratative privitoare la recuperarea Tezaurului dus în 1916-1917 la Moscova; prilejuiește un istoric al acestui tezaur care după mai bine de un secol a rămas pe rolul unui litigiu istoric între România și Rusia. Al doilea articol, Stalin își dorea al treilea Război Mondial, de Alexandr Goguin, arată, în concluzie, că „Dictatura proletariatului”, nu europeană, ci globală, era din anii 1917-1920 pe buzele întregii conduceri bolșevice, inclusiv a Comisariatului Poporului pentru Naționalități. Toate acestea nu trebuie să le uităm în acest moment de confruntare al Kremlinului cu Occidentul în Siria.

BEATRICE KISELEFF

0%

User Rating: Be the first one !